

§. alimenta. et circa futuras expensas. s. de penit. auditis. in fi. vbi de hoc. et. s. de sepul. in nostra. licet dicat lex q tractus futuri rpiis nō spectat ad iudicē. ff. de vsu. l. i. §. i. illud enī locū habet in vsuris que sūt odiose. vel nō spectat ita q statim de exactio. hic autē pūdebit statuēdo. penas pminādo. vel penā malefactorib⁹ imponendo. et sic met⁹ pene erit meta psumptōis et clericorū. pūlio.

.s. c. p. r.

Protestando et pūlio. no. requiritur expūsum vbi nō sufficit tacitū. ad idēz. s. e. li. de elec. nul. lus. et c. indemnitas. in pñ. et caute facit clericus si de hac ptestatōne conficiat publicam scripturam. ad idēz. s. de simo. ex diligēt. in fi. de elec. et. pposuit. et quod no. de of. del. cū in iure.

Irogari. in casu quo nō debebatur irrogari habebamus casum. s. e. postulasti.

Iusticia. idem si ptra iusticiam cū clericus non fuerit in culpa. et absit ut ea que ppter bonū et licitū faciunt. et. xxiij. q. v. d. occidēdis. et facit. qd dixi. s. ne cle. vel mo. c. vl. quod simili modo. puidit pzelatis temporalem iurisditionem habentib⁹ nec ob. j. c. pri. ut ibi dixi.

Taliter. scz cū expūsa ptestatione ut. s. dictum est.

Materia. hoc idem dicebat in pdeō canōe. xxiij. q. v. vñ solū in fi. mar. no. p inno. et of. s. e. ti. ad au.

Squi. deter. dicitā. et expūsius p of. e. ti. petrus. §. Expūse. p hoc videbat nō teneri. qz plus est expūse cōtradicare q minime pscntire. s. de hap. et eius effec. maior. s. sed si nō consentiēs irregularitatē nō incurrit. ergo multo minus expūse cōtradicens.

Idatarius. iste eē tenef. qd dicit no. s. de sen. ex. §. Culpa. istud ē reglare q vbi culpa pces. mulieres. sit quis tenetur de casu. qd dicit ut plene no. s. e. ti. sicut dignū. sicut et qū culpa pcedit nō excusat metus. ff. q met⁹ cā. l. si mulier. fallit in mīmonio. s. de spō. veniēs. ij.

Cogitare. s. e. de cetero. et c. pteinebat. ff. ad. l. aquil.

Ama. qui occiderit. §. in hac. vari pcepit lat. p. §. Suraz. pmo iunouat et obf. ptra vsurarios editū vsqz ad x. et qz. ibi pcepit dñis et vniuersitatib⁹ terrarū ne pmitterēt alienigenas in tēris suis pducere domos ad exercendum fenus vel conductas habere. et q aliquis eis

contra eos talia de cetero psumant. prestādo expūse q ad vindictā seu penā sanguinis nō intēdūt imputari non debet quū alias in tali casu de iure debz pena sanguinis irrogari si iudex mortem illis inferat iusticia erigente. alioquin si p̄lati aut clerici ppter metū bñōi qz iudex ad penā sanguis posset pcedere de suis malefactorib⁹ taliter p̄tri non auderēt daretur pleriqz materia trucidādi eosdē et ipoz bona libere depredandi. **Idem.**

Squi mādat aliquē verberari licet expūse inbibeat ne occidatur vllatenus vñ mēbro aliquo mutilē irregularis efficit. si mādatarius fines mādati excedens mutiler vel occidat cū mandando in culpa fuerit et h̄ euenire posse de

ad hoc domos nō locet vsqz ad x. q vero. vbi imponit penā clericis contra faciēbus. vsqz ad x. ceterū. vbi imponit penā laicis. et hoc facit vsqz i fi.

Dozaginē. lex dicit vsuraz vult in frau. cre. l. aut pre

Animas recipientiū. et bñ de/ nouo et veteri testamēto et iure canonico. xiiij. q. iij. et iij.

et forte bodie iure ciuili fm ea que no.

Reg. x. in ge. p. aug. **De vsuris.**

Usurariū voraginez q anias deuorat et factates exbau

rit p̄pescere cupiētes p̄stituroem lat. p̄cij ptra vsurarios editā sub dīne maledictōis interminatione p̄cipim⁹ inuolabz obseruari. et qz q minor fenera

rozibus aderit fenerandi comoditas eo magis admetur fenus exercendi liberritas. hac generali p̄stiturōe sancim⁹ ut nec collegium nec alia vniuersitas vel singularis p̄sona cuiuscunqz sit dignitatis conditōnis aut status ali

enigenas et alios nō oriūdos de terris ipoz publice pecuniā fenebrē ererētētes aut exercere volentes ad hoc domos i terris suis pducere vl pductas habere aut alias habitare

o **V**aledictōis. i. pene eterne. q p mortali tñ debet. xxiij. q. iij. de qñ.

Quo. i. quāto. q. i. tanto. sic

Eo. i. tanto. sic s. de test. cū. d. i.

Adimef. pñ. nota qz collēda est occasio delinquēdi

ff. de vsu. l. equisimū. et vilius eluri enti panis tollitur.

et. v. q. v. nō ois. ad i. d. s. de cobra. cle. et mu. c. i.

Collegiū. d. c. m. a colligēdo. et de h⁹

.s. de cle. c. i. de ex. cef. p̄la. dilecta. ff.

qz cuiusqz vniuersi. l. i. §. i. et. §. quibus. Jo. an.

Alienigenas. hec ergo p̄stitutio nō extendit ad indigenas. et tamen illi sunt alias penis vsurarioz puniendi. et potuit esse ratio. qz maius scandalū est in alienigena vsuratas exerceente qz in indigena. et minus scādalum in expulsiōne illius qz istius. et magis p̄sueuerunt veteri inter suos exercere fenus qz inter extraneos. et ideo fuit magis p̄uidendū. et dato qz isti alienigenae essent ciues vel incole locum habet hec constitutio in eis. et hoc forte voluit repetitio verbi. et alias non oriundos. ut dicamus alie

nigenas etiam si sint ciues vel incole. et alios et. qui ciues vel incole non sunt. Oriundus autē de ciuitate dicitur is qui ibi vel in vico ciuitatis illius ortus est. ff. ad muni. l. qui ex vico. vel etiam si pater eius inde originem duxit.

.l. e. titu. l. assumptio. §. filius. et. l. h. x. de municip. et origi. l. i. et. l. filios. Que autē dēra sit inter ciuē. municipē

accolam. aduenā et incolam. no. ff. ad muni. l. i. et. l. d. e incolis. l. ciues. l. x.

Collegiū. d. c. m. a colligēdo. et de h⁹ .s. de cle. c. i. de ex. cef. p̄la. dilecta. ff.

... in fi. vbi de hoc. et. s. de sepul. in nostra. licet dicat lex q tractus futuri rpiis nō spectat ad iudicē. ff. de vsu. l. i. §. i. illud enī locū habet in vsuris que sūt odiose. vel nō spectat ita q statim de exactio. hic autē pūdebit statuēdo. penas pminādo. vel penā malefactorib⁹ imponendo. et sic met⁹ pene erit meta psumptōis et clericorū. pūlio.

paratus sit restituere et denegabitur illi sepultura si in hoc peccato decesserit, nisi alias de mortui contritione appareat. rvi. q. vi. qui recedunt. s. de sen. ex. a nobis. ff.

Denegetur, est ergo hic opus facto scilicet restituere vel cautione, nec satis est hic bene velle. lxxxi. di. non satis. q. 2. v. ba sunt cum effectu intelligenda. s. de cle. non resi. relatum. Sed nonne qui mandat solui soluere videtur. ff. de solu. l. q. mandatū et go mā

datum hoc sufficere deberet. s. illud habet locum facta solutio de p. mandatariū. q. enī palū facit p. se facere videtur. s. de re. iur. qui p. aliu. sed videtur quod ex quo iste peccatus confessus est et sic domino iudicio iam relictus sepultura servandus non sit. l. di. pōderet ibi peccator. in q. cū q. die. rē. s. imponit hęc pena nō q. de solu. teipius despet. p. hoc. qz sepultura nec p. dest nec nocet quo ad deū. s. de sepul. factis. et est si. s. de rap. sup. eo.

Facultates pauperum igitur excusant, quod verū est si sit no. s. e. cū tu. unde si nihil p. restituere nihil restituitur, si parte illā restituat vti prius deducunt vsure tanq. es alienū q. soluant legata. et alia que relicta sunt titulo lucrativo. intelligit enim hereditas ere alieno deducto. l. de leg. l. si vniuerso. Queri solet an heres vsurarij qm hereditas non sufficit satisfaccere debeat primo venientib. Dixit hic guil. q. nō. imo fiet eis et alijs satisfaccio p. rata vni quęq. contingēt. ar. s. de test. relatu. ij. in fi. ff. de pac. l. si plures. Satis videtur hoc casu haberi debere p. sideratōnem r. p. ut ille q. pus soluit vsuras recipiat qd suū est in te gratā. et sic de singul. fm regulā. ij. d. re. iur. q. pōr. cū isto r. par sit cā. ut ibi dixi. et in apothecis hic cōsideramus. l. d. po. in pig. ba. l. si fund. s. vident esse bona vsurarij p. porbecata. s. e. cū tu. tolle hic l. r. q. est. ij. bñ p. r. ij. l. ij.

Quibus illis quibus neas. ibi. idonee de restituere faciēda sit cautū illis quibus rē. vsq. ibi. de ipa parrochia. p. stea accipe qd est. ij. aut suo publico de ipi ordinarij mā dato. deinde redeas. s. q. b. q. dē.

Si p. s. i. p. n. t. e. s. dato. deinde redeas. s. q. b. q. dē.

Possint acquirere, ut serui p. n. ij. filij in p. tate. fui in q. bus hēmus vsufructū. fui alieni bona fide possessi. et liberi hoies quos bona fide possidemus ut suos. insti. p. q. p. so. no. ac. p. totū. ff. de acq. re. do. l. acquirat. Sed nūquid pcurator dño absente hanc psonalē obligationē acq. r. et videtur q. sic. qz pcurator qd ex re dñi acquirat dño acquirat. ff. de pcur. l. q. pcurator. In contrariū videtur. si enim pcurator p pecunia dñi quam mutuat fideiussores recipit dñi nō acquirat psonalē ptra fideiussores nisi dñs sit privilegiata psona. ff. si cer. pe. l. si pecuniā. Item si pcurator stipulat de evictōe nō acquirat. ff. de acq. posses. l. possessio q. s. et si possessio. Dixit hic gar. sic distinguē dñi. aut pcurator stipulat in iudicijs aut in ptractibus. si in iudicijs semp acq. r. dño absenti vtilē. ff. de pcur. si pcurator. si in cōtractibus. aut pñte dño. aut absente. si pñte acquirat vtilem. ff. de v. ob. si pcuratori presentis. si absente. aut ex re dñi. ut qz stipulat pensionem domus dñi. tunc acquirat dño vtilem. ff. de pcura. l. q. procura

sepultura denegatur do/ nec de vsuris ipis fuerit put parium facultates e/ orum plenarie satisfactus vel illis quibus faciēda ē restitutio si psto sunt ipsi aut alij q eis possint acq/ rere vel eis absentib/ lo/ ci ordinario aut ei/ vices gerēti siue rectori parro/ chie in qua testator habi/

tor. si autē extra rem dñi. aut dñs est psona privilegiata ut miles pupillus vel adultus. et tūc acquirat vtilē. ff. si cer. pe. l. si pecuniā. aut nō est dñs psona privilegiata et tunc dño nihil acquirat sed tenet p actionē mādati cedere acti oni. ff. de acq. r. poss. l. possessio q. s. et si possessio. et dñ pcurator tunc ex re dñi stipulari. qm accessoria. puenientia ex re dñi stipulatur ut pensionem fructus et similia.

Extra rem. quando stipulatur ipsam rē vel aliquid extraneum non prouenies ex re. in hoc ergo casu fm cum cū stipulet rem ipsam pncipalem dño debi tam scilicet vsuras que licet sint accessoria quo ad recipientem quo ad soluentem et postea repetentem sunt ipa res pncipalis que sunt ipares debite repetenti. pcurator nō acq. r. dño. p. l. possessio quoq. s. fi.

rat corā aliqb/ fidedignif de ipa parrochia quibus qdem ordinario vicario et rectori p. dicto mō cautionem hmoi eoz nomie liceat pñtis p. stois auctoritate recipere. ita q illis p inde actio acquiratur aut seruo publico de ipius ordinarij mandato idonee de restitutione faciēda sit.

Loci ordinario intelligas de loco in quo degit vsurarius. et p ordinariū intelligas epm de iure. s. idē in decan. nō archiepiscopo v. abbate q alias de cōsuetudie iurisdictione hēt in spūalib. et nō est mirū si p ordinariū vel eius vicariū actio acquirat. cū etiā si ipse det aliquid q recipiat cautōez vtilis actio acq. r. p. illū. ff. re. pu. sa. fo. l. ij.

Parrochie. sic. s. de pcur. piug. dudum. est enim ille publica psona. i. di. ius publicum. et qd dicit de rectore parrochie in qua testator habitat intelligas idem multo fortius de rectore p. chie illius cui faciēda est restitutio. et enī acq. r. cū qm iudex et mister suus sit fm gar. ff. de in ius vocan. l. eū p quo. creditur indigenis notis. s. ij.

Parrochia. qz magis extraneis ignotis. in autem. coll. vi. de testi. s. si vero ignoti. s. de elec. post q. et erunt salte duo. s. de re. iur. pluralis. ut p eos si opus fuerit cautio pbari possit. interpositio est que circa tabellionē i. quibus quidē nō ponit. qz de illo nō dubitabatur.

Illis. a quibus. s. vsure fuerūt extorze vel eoz hereditibus vel successoribus. stipulatoe. alias p inde. scilicet l. p. inde. i. ex tali ac si ipi idem stipularentur.

Seruo publico. i. tabellioni sic dicto qz publicū exerceat officium. non q sit seruus. l. de tabul. l. generali.

Mandato. ergo tabellio hoc casu nō acq. r. actionē extraneo ex sua stipulatoe nisi eā recipiat de ordinarij mādato. et idē videtur dicere antiq. lex. ff. re. pu. sa. fo. l. ij. ibi. pfecto dicem. fūū publicū apud p. tozē stipulari debere.

Idonee. noīe idonee pignora vel fideiussores intellige. ff. mādati. si mādato tici. s. fi. alias p bñ cautōis nū dā pmissione designat. l. de v. sig. sancimus. si aut pignora vel fideiussores dare nō p. iuret se pignora vel fideiussores dare non posse. s. se facturū qd cauet. l. de ep. et de. aut. gñaliē. s. de dona. int. vi. et vr. p n. r. s. insti. de satisfact. s. s. hodie. ij. de sen. ex. c. vl. s. illis etiā. hoc maxime qm sic x. v. i. l. e. u. s. aliā dare nō posse. s. cū soluentes vsuras habeat actōez ad repetēdū qre sic sollicitus fuit hic papa. puidere illis p cautōis remediū. So. ideo ut haberent plura aurilia. ff. de liberat. lega. l. iij. Item qz magis sunt securi p fideiussores vel pignora. ff. qui satisfada. co. l. i. et fit hoc nō tm in fauorē illoz qz in odiū vsurariū

Et scire debes qd si recepta hmoi cautione nomine eorum quoz inter est usurarius manifestus usuras repetit non audiet. et possit in aiaz fauore eps istas usuras recipere et soluere illis a quibus iste petitor extorserat. Et idem fin guil. et gar. si non esset manifestus. et hoc pbari possit petitozem. s. usurarium. si autē iste usurarius qui sic satis dedit conualuit tenebitur ex satisfatione fm eos quia et si non satisfecisset tenebatur. s. e. cuz tu. et si petitor esset notorius usurarius etiam si heres nō ex ciperet. dixerunt p̄ dicto doctores qd officio suo iudex eū repellat. s. d. excep. exceptionem. ff. de postu. l. quos p̄bibet. secus si notorius ve. manifestus nō esset.

Allam. s. quāritatem manifestam. **B**Alioquin. i. si quāritas manifesta non apparet et repetere. exprimi volumus aliam. sed quomodo fiet ep̄ssio et moderatio de qua loquitur iste. **R**ideo considerabit iudex qd to tpe ille usuras exerceat et quantum nunc habet in bonis et quantum habebat tpe quo fenera re incepit. et super hoc considerabit fama vicinie et an aliis mercatoribus exerceat et an in eis fortuna ei p̄spe cesserit. et an fuerit improbus et actor an curial fenerator. hec et similes circūstantie sunt circa hoc considerāde et fm eas magis vel minus arbitradū. **L.** de bo. q. li. cū oportet. s. i. r. ij. q. v. s. videt. sui malicia parti lese refartire teneatur.

Teneatur. p̄pter. **L.** situ. vel cu. inter. l. etiā. et facillitē sua. s. e. li. de re iud. cū eterni. in sti. de obli. q. et quas. delic. in prin. et si nullā quantitatem moderatē teneat in totū. nā et residui p̄memoratio totū admittit. **L.** de here. in sti. l. ij. ff. de v. sig. l. ceteroz. caute ergo faciet si in cautōe certā v̄similē exprimit q̄ntitatē et adicit qd etiā vltra illud satisficit in quantum stabit eū usuraz rōne teneri.

Dene. supple statute in lae. p̄cil. edito sup. cōtra usurarios. hoc dico. qd hic non hz locū pena p̄tra usurarios statuta sed habet locū pena statuta in recipientes eos ad oblatōes et ecclesiasticā sepulturam.

Subiaccere. hodie sunt excoicati ip̄o facto nō obstantibus exceptōibus vel p̄uilegijs p̄ cle. de sepul. eos qui. **A**bsoluat. etiā ab alijs peris. r. iij. q. ij. legatur. quod patet qd nec ad p̄fessionē debēt admitti ut. s. dixit. nec dimitti peccatū rē. j. de re. iud. nec carū. caueāt ergo religiosi qui inter dū de p̄da plus q̄ de anima solliciti sunt.

Alter facta. s. nō facta satisfactōne nec p̄stita idonea

cautus. **E**terū si recepta rū usurarū sit q̄ritas manifesta illā sp̄ in cautōe p̄dicta exprimi volumus. **A**lioquin aliā recipiētis cautionez hmoi arbitrio moderandā. **I**pe tñ sciēter nō minorē q̄ verissimi liter creditur moderetur et si secus fecerit ad satisfacionem residui teneat. **O**mnes autem religiosos et alios q̄ manifestos usurarios p̄tra p̄ntis sanctionis formā ad ecclesiasticā ausi fuerint admittere sepulturā pene in lae. p̄cil. p̄tra usurarios p̄mulgare statuimus subiaccere.

Nullus manifestorum usurarioz testamentis interit aut eos ad p̄fessionē admittat siue ip̄os absoluat nisi de usuris satisfice

cautione. **Q**uid dices de codicillis videt qd valeāt diuersa eni sunt. **L.** de codicil. l. si idē. et constitutio penalis ergo restringenda. s. e. li. de elec. statutū. et p̄hibitis maioribus minora petere nō p̄hibēt. ff. de ser. ex p̄oz. l. cui. qui si. sint le. p̄ venerabilē. circa p̄n. **D**ic p̄tra fm guil. et gar. et hoc p̄tz ex p̄n. vbi dixit in vltima voluntate. et ar. s. de testa. cum elles. quia large codicilli sunt testamentū quia

mentis testatō. r. ij. q. ij. s. sed aliud. in situ. de testa. in p̄n. ff. de iud. codicil. l. conficiunt. et. l. ab intestato. alias facile esset constitutōez hāc in hoc eludere. et dicidem de qua liber vltima voluntate. et qd istud crimen ecclesiasticum est potuit papa irritare testamenta laicorum qd in alios tñs ferebant bona et sic bar durior cōdicio exactoruz. erit ergo qd euicere valebūt et habere. s. ut lic. p̄. ecclia. i. in fi. habet enim rōe huius criminis iurisdictionem in talibus. s. de iudi. nouit. s. qd si. sint le. p̄ venerabilē. s. e. li. de fo. cō. pe. c. vl. **Q**uid si p̄mo testamentum fecit postea cauit dixit hic gar. qd nō firmat p̄ hoc testamentum qd ab inico nō valuit. ut. j. de reg. iud. non firmatur. cum suis concor. sa

runt vel de satisfaciendo p̄ suaz viribz facultatum p̄sent ut p̄mittitur ydoneam cautionē. **T**estamenta qz manifestorum usurarioz aliter facta non valeant sed sint irrita ip̄o iure. **B**onifacius octauus

De excessibus p̄latoz et

Am subditozum.

Quod eo qd p̄dicatores minores et religiosi alij mendicantes in ciuitatibz castris villis aut locis alijs ad habitandū domus vel loca de nouo suscipiūt seu oli suscepta dimittūt se ibidē ad alia trāsferētes diuersa scādala q̄nqz pueniāt et frequētes clamores ad sedē apli cāpferant. **N**os sup hoc puidere volentes hoc p̄petuo prohibemz edicto

etis videtur sufficere si ante mortē cauit cū testamentum morte firmetur. s. de cele. mis. cū marthe. nec ob. regula. non firmat. que de solo tractu t̄pis loquitur ut ibi dixi.

Quod ex eo. **M**edicātes nō p̄nt acquirere noua loca ad habitandū vel antiq̄ alienare vel mutare absqz speciali licentia pape que de hac p̄hibitione faciat mentionē. **I**n acquirentibz tñ loca p̄heremita v̄ituz ducenda cessat p̄hibitio. hoc dicit. **D**eterminat autēz hec decre. s. e. nimis. ij. in x. ad hoc.

Mendicantes. h̄j dicunt medicātes quibz victū tribuit incerta mendicitas. et qui redditus aut possessiones ex regula vel cōstitutōibus habere nō p̄nt. s. e. li. de religiof do. c. vno. et quo ad casum decre. nē in omnibz mendicantibus idē ius. p̄cor. s. e. li. de regul. p̄stitutionē. qui enim similitē cū alijs vitā suscipiūt similitē sentiāt in legibus disciplinam. s. de sta. mo. recolentes.

Ad habitandū. nota qd de locis acq̄sitis ad habitandū tantum fit hec p̄hibitio ergo alias q̄ ad habitandū habere nō p̄nt loca acquirere. sed quō ex quo sunt mendicantes. dicit. s. dixi de reli. do. c. vno.

Scandala. bene ergo fecit puidendo qz sui officij est scandala remouere. s. e. li. de of. lega. c. i